

Posudek oponenta bakalářské práce

Ateliér: Kuzemský & Kunarová / FA ČVUT
Autor: Lukáš Radda
Název bakalářské práce: Bydlení Podbělohorská
Akademický rok: 2020/2021

Nacházíme se cca 10 min. od centra (bus Anděl), pod hranou Strahovského hřbetu na okraji ryze rezidenční lokality tvořené několika svéráznými strukturami. Na rozlehlém pozemku přimknutém na severu k Podbělohorské ulici, který disponuje výjimečnými výhledy na Motolské údolí či Pankrác, hledá Lukáš Radda podobu zahradního města.

Území je to rozporuplné. Na Ladronku cca 5 min. pěšky, na Petřín dvacet. Z tohoto pohledu tedy skvělé. Ovšem do nejbližšího obchodu 2 km (a to jsme uprostřed města), dostupné je místo hlavně autem, protože autobus sem jede jednou za 20 min. i ve špičce a na kole se tu celkem zapotíte. Poblíž se také nachází velká elektrorozvodna, „divočina“ i rušná „ulice“ se svodidly. I morfologie je celkem dramatická, ale zase jde o jižní svah. Tedy poměrně těžké zadání i pro ostřílené tvůrce.

Autor zde navrhuje čistě obytnou zástavbu a na počátku vychází ze dvou referencí – nedávno dokončeného obytného souboru Corso v Řevnicích a kolonie dělnických domků na Malvazinkách z počátku 20. let minulého století. Chce, aby „dům vypadal jako dům“. Sice na můj vkus poněkud úzký zdroj referencí, ale pro svou tezi volí jistě vhodné předobrazy.

Finální návrh ovšem pracuje jen s prvně jmenovaným z nich - autor chtěl totiž dosáhnout větší hustoty. Vychází z toho, že i na okolních pozemcích vyrostou v budoucnu bytové domy, tedy původně uvažované řidnutí zástavby směrem z kopce dolů už pak tolik nedává smysl. Návrh tak tvoří pragmatická, ortogonální struktura celkem sedmi bytových domů dvou velikostí, které jsou s výjimkou jednoho orientovány striktně dle Podbělohorské, resp. spíše dle souběžné Zdíkovské ulice.

K urbanistickému řešení mám několik poznámek. Především struktura působí v celkovém plánu tvrdě. Zvláště bez znalosti konkrétní podoby výstavby na sousedních pozemcích se na zákresu jeví jako hodně natlačená na sousední kurty. Všechny domy také díky svému objemu i vzájemným vzdálenostem a pozicím bohužel nemohou těžit z výhledů. Měřítkově přijatelnější je pak určitě menší z dvojice hmot. Z domu vybočujícího z rastru přimknutím ke Smrčinské ulici je také vidět snaha inspirovat se uvedenou referencí, nicméně představuje pouze náznak přístupu, který pokud by byl dále rozvinut, mohl by být přesvědčivější odpovědí na morfologii i nepravidelný tvar pozemku. Takto zůstává pouze v rovině sympatické „chyby“...

Problematicky vnímám i vztah navržené zástavby k ulici Podbělohorská. Mrzí mne, že návrh de facto přebírá princip vedle stojícího bytového domu realizovaného cca 10 let zpátky a nenavazuje spíše na zdařilejší starší zástavbu na východní straně, která prostor ulice umí vymezit bez zbytkových travnatých ploch sídlištního charakteru. Tím vším dostává hledání zahradního města první trhliny. Obzvláště když k dvojici nových ulic se návrh takto postavit dokáže...

A to přinejmenším jednu z nich považuji za zcela zbytečnou. Vždyť všechny vjezdy do garáží jsou šikovně situovány v návaznosti na prodloužený appendix Podbělohorské, tak proč jezdit před okny navržených domů, když v ulicích navíc nejsou ani parkovací stání, ani vjezdy do garáží? Místo ulic by

pak mohlo být větší soukromí přízemních bytů s hlubšími předzahrádkami či větší komunitní zahrada / park. Hledá se přece zahradní město! A také by autor našel spoustu ušetřených peněz...

Jenže ve výčtu konzultantů projektu marně hledám dopravního specialistu, který by patrně dokázal autora nasměrovat k vhodnějšímu řešení. Když jsem v roce 2008 na fakultě zpracovával vlastní bakalářku, byla situace stejná. Jen na ústavu urbanismu tato absence v roce 2021 jaksi bije do očí...

S ulicemi souvisí i hierarchizace prostoru mezi domy. Právě díky nim, srovnání předzahrádek do roviny i celkové orientaci zástavby, která jde šikmo přes vrstevnice, pak „vycházejí“ autorovi na mnoha místech i třímetrové opěrné zdi. Jakkoli chápu důraz kladený na soukromí obyvatel v přízemí, je třeba ruku v ruce s tím uvažovat i o tom, jaký veřejný prostor vytvářím. Zde (při hledání zahradního města) je to tedy od zdi ke zdi vyasfaltovaná / vydlážděná plocha bez stromů...

Kdybych byl v roli autora, zvážil bych také umístění obchodního parteru alespoň ve formě obchodu na rohu ulic Podbělohorská a Smrčinská. Po dokončení všech bytových projektů v místě se poměrně výrazně zvýší počet obyvatel, nedostatek kupní síly tedy nehrozí a jezdit pro jakoukoliv drobnost 2 km autem není pro město žádná výhra. A také je to příležitost, jak ze současné periferní spojky plně dopravní řešení udělat v této části normální ulici.

Ve studii navrhl autor domy jako objemy pevně usazené v kopci, s okny v řadách dle reference. Spočívá-li podstata bakalářské práce především v převedení studie do jejího technického řešení, pak se tento přerod neobešel bez jistého rozmělnění původní vize. Řady jsou sice stále přítomny, ale přibývají další formáty oken, mění se jejich proporce a členění, v ustoupeném podlaží je výškový rozpal jiný než v ostatních, přibývají žaluziové truhlíky, další snížené zábradlí na atice, odskoky fasády (sokl, lodžie) a suterén je na rozdíl od celého domu pouze omítnut. To vše výraz domů mění, a kdybychom je nyní znovu vyrendrovali, možná bychom se divili, kam až se posunul...

Autor u řady momentů argumentuje jejich finanční stránkou, což rozhodně vítám. Oceňuji efektivní práci s počtem instalačních jader či přehledné, a tudíž i jednoduše realizovatelné konstrukční schéma včetně např. bezprůvlakového stropu v garážích, který díky tomu lze snadno zaizolovat.

Jenže místy staví technické či ekonomické kritérium nad ostatní, jako jsou urbanismus, estetika či celkový standard. V tu chvíli začíná projekt drhnout, protože ani jejich naplnění není zcela důsledné. Na jedné straně tak škudlí s laminátovými podlahami, aby na straně druhé navrhl opěrné zídky (např. u vstupu do nebo vedle vjezdu do garáží), bez nichž by se projekt jistě obešel. Zdánlivé drobnosti stojí překvapivě peníze. Stačilo by lépe pracovat s terénem a ušetřime za zídky i jejich založení.

A ušetřené prostředky by se pak hned daly použít třeba na fasádu. Protože použití obkladových pásků místo lícových cihel, které by jinak vhodně podpořily exaktní charakter domů, nepovažuji za vhodný příklad šetření. Cihlový pásek je ve vztahu k lícové cihle asi tak ve stejném gardu jako umělé sladidlo k cukru. Dům se pak i díky tomu a některým z toho vyplývajícím detailům (např. čelo lodžie) začíná až nebezpečně přibližovat běžné provenienci lacině vyhlížejících developerských projektů, z nichž jeden stojí přímo přes ulici...

Dispozice reprezentují poměrně konzervativní přístup, který je ale v souladu jak s exteriérem domu, tak autorovou úvodní tezí. Skladba bytů dává smysl. Dispoziční úpravy oproti studii jsou logické. Občas se sice stále objevuje trochu delší chodba (krajní byty 4+kk), ale kdyby alespoň takto vypadal

aktuálně prodávaný standard, bylo by nám hej. Pozitivně vnímám práci s denním světlem, v posledním podlaží by ale mohla být ještě důslednější (horní osvětlení např. v koupelnách).

Příště bych se ale vyhnul dvojici průchozích koupelen v bytech 2+kk a jako developer bych chtěl nějakým způsobem využít i volný prostor u vjezdu do 1. PP před první dvojicí parkovacích stání. Vždyť je to nejdražší prostor v domě! V ustoupených podlažích bych pak větší z teras čekal spíše v návaznosti na obytný prostor než na sever směrem do rušné ulice...

Co se týče provozu domu, postrádám pár „drobností“. Předně nadkrytí vstupu do domů a pak prostor, kde by mohla proběhnout schůze SVJ. Také nevím, kde jsou umístěny nádoby na domovní odpad. A pokud umísťuji sklepy přímo u jednotlivých bytů, pak by se do výtahu mělo bez problémů vejít jízdní kolo... Parkovací stání pro pootočený dům situovaná v jiném z objektů pak nejsou šťastným řešením ani provozně, ani vlastnický...

Co se týče zpracování stavební části a jednotlivých profesí, po stránce obsahové je celkem solidní. Trochu pozornosti by ještě zasluhovaly ale některé detaily - třeba nadpraží okna. Beton je vhodné šalovat s úkosem hrany, aby se při odbednění neuštlápla. To by v detailu být mělo. Pak by totiž navržené dotažení omítky u okna k hraně betonu dopadlo trochu jinak...

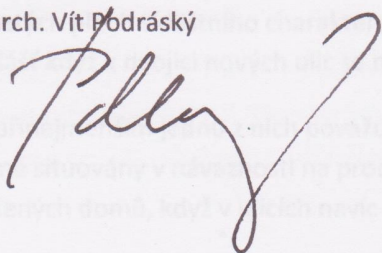
Práci by celkově slušela větší preciznost. To se týká už studie. Očekával bych, že ulice budou kresleny normálně včetně oblouků. Na to dopravní specialista skutečně potřeba není. A jakkoli je zvětšení axonometrií areálu do podoby bližších výřezů fajn, bez jejich detailnějšího prokreslení se jaksi míjí účinkem, byť autor těmito přílohami rozhodně nešetří. Vhod by přišly i přehlednější popisy. Ve stavebních výkresech bych pak chtěl vidět i takové věci, jako jsou třeba šipky vstupů do domů / bytů, návaznost vstupů na chodníky, pozice domovních schránek, v koordinační situaci pozici vjezdu do garáží, pozici popelnic atd. A např. u pohledových ŽB stropů by informace o povrchové úpravě měla být uvedena přímo v patřičných detailech a skladbách.

Práci Lukáše Raddy celkově vnímám vlastně podobně jako řešenou parcelu. Rozporuplně. Z projektu je místy cítit přílišná sázka na jistotu ve fázi studie plynoucí snad z obavy, co všechno na mne ve stavební části v dalším semestru čeká. To ostatně i sám autor připouští. Příště by to tedy chtělo trochu větší vodvaz.

Na druhou stranu obsahuje práce – hlavně ve druhé části – řadu momentů, které jsou s přehledem zvládnuté. A autor si také přece jen zaslouží uznání za to, že oba semestry pracoval za zcela výjimečné situace – doma v lockdownu při minimálním kontaktu s vedoucím práce, odbornými konzultanty i s kolegy studenty. Stále mám také na mysli, že zadané téma je komplexní a složité, a že student je teprve ve třetím ročníku. Proto přes veškeré výhrady a polemiky navrhuji hodnocení C.

V Praze dne 13. 6. 2021

Ing. arch. Vít Podráský

Radda